

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 Vtrum blasphemia sit in damnatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

differe[n]tiam inter sentire, & dicere falsum de Deo, in responsio- ne ad secundum sub dis[cr]i[m]i[n]e dicitur, q[uo]d qui periuurat, no[n] dicit, aut sentit aliquid falsum de Deo, sicut blasphemus. Siquis autem contemdat perfectam blasphemiam presupponere, & claudere infidelitatem, distinguendo de blasphemiam secundum perfectam, vel imperfectam ratione blasphemiam, p[ro] eo quod confessio fidei perfectam hanc praesupponit, & claudere, aduertat primo q[uo]d bonum ex causa integra, malum autem ex particulari conlurgit de effectu: ac per hoc quatuor ad perfectam fidei confessionem exigatur fides, quia aliter virtuosa non est, blasphemiam tamen est vitiosa ab[er]rat in fide litate. Aduertat secundum, quod blasphemiam perfectior est, cu[m] ex intentione profertur in Deum, quam cum ex ignorantia: quoniam tunc est blasphemiam ex utraque parte, scilicet ex parte Dei, & ex parte blasphemiam. Quando autem non credit quis contra Deum se dicere, blasphemiam est solum ex parte Dei blasphemiam. Constat autem, quod blasphemiam non creditur in Christum, est solum blasphemiam secundum se: blasphemiam autem creditur in Christum, est & secundum se, & secundum blasphemiam blasphemiam: ac per hoc blasphemiam perfectior est sine infidelitate, quam cum infidelitate.

Et confirmatur auctoritate secundae secundae. Melius erat ex veritate no[n] cognoscere, quam post agnitam retroire, & multo magis iniuriari.

Super quaest. de similitudine articuli quatuor.

Articulus eiusdem quaest. dubium occurrit, quia ex omnibus quae in littera numerantur, non concludit in damnatis actus blasphemiam, ut patet discurrere per singula, & omnia simul. Auertio in primis a iustitia Dei in hoc q[uo]d amantur quae ab illa odio habentur, non constituit blasphemiam: quin commens fornicationem, & amans illam, qui sicut odio haberi

supra dictum est, blasphemiam operatur confessioni fidei. Et ideo habet in se grauiter infidelitatis, & aggrauatur peccatum, si superueniat detestatio uoluntatis: & adhuc magis, si prorumpat in uerba, sicut & laus fidei augetur per dilectionem, & confessionem. Vnde cum infidelitas sit maximum peccatum secundum suum genus, sicut supra dictum est, consequens est, quod etiam blasphemiam sit peccatum maximum, ad idem genus pertinens, & ipsum aggrauans.

AD PRIMUM ergo dicendum, q[uo]d homicidium, & blasphemiam, si coparentur sibi obiecta, in q[uo] peccat, manifestum est, q[uo]d blasphemiam, quae est directe peccatum in Deum, praeparat homicidium, q[uo]d est peccatum in proximum. Si autem coparentur sibi effectus nocendi, sic homicidium praeparat. Plus, n. homicidium nocet proximo, q[uam] blasphemiam Deo. Sed quia grauiter culpa magis attenditur intentioni uoluntatis per se, q[uam] effectus operis, ut ex supra dictis patet: ideo cum blasphemiam intendat nocentem inferre honoris diuini, simpliciter loquendo, grauiter peccat, quam homicidium. Homicidium tamen primum locum tenet in penis inter peccata in proximum commissa.

AD SECUNDUM dicendum, q[uo]d super illud ad Eph. 4. Blasphemiam tollatur a uobis, dicitur gl[os]a. Peius est blasphemare, quam periurare. Qui, n. periurat non dicit, aut sentit aliquid falsum de Deo, sicut blasphemus: sed Deum adhibet testem falsitati, non tanquam est manus Deum esse falsum testem, sed tanquam sperans, quod Deus super hoc non testificetur per aliquod euidentis signum.

AD TERTIUM dicendum, quod excusatio peccati est quaedam circumstantia aggrauans omne peccatum, etiam ipsam blasphemiam: & pro tanto deesse maximum peccatum, quia quodlibet facit maius.

ARTICVLVS IIII.
Vtrum damnati blasphemant.

AD QUARTUM sic procedit. Vnde q[uo]d damnati non blasphemant. Deterrentur. n. nunc aliqui mali a blasphemando propter timorem futurarum penarum: sed damnati has penas experiunt, unde magis eas abhorrent: ergo multo

magis a blasphemando co[m]pescunt. ¶ 2 Praet. Blasphemiam, cum sit grauisimum peccatum, est maxime demeritorium: sed in futura uita non est stat[us] merendi, neq[ue] demerendi, ergo null[us] erit locus blasphemiae. ¶ 3 Praet. Eccl. ii. dicitur, q[uo]d in quocunq[ue] loco lignu[m] ceciderit, ibi erit. Ex quo patet, q[uo]d post hanc uitam homini non accrescit nec meritum, nec peccatum, q[uo]d non habuit in hac uita: sed multi danabuntur, qui in hac uita non fuerunt blasphemii. ergo nec in futura uita blasphemabunt.

SED PRIMUM est, quod dicitur Apoc. 16. Aestuaerunt hoies estu magno, & blasphemauerunt nomen Dni habentis potestatem super has plagas. Vbi dicit gl[os]a in inferno positi, quamuis sciant se pro meritis puniri, dolebunt tamen, q[uo]d Deus tantam potentiam habeat, quod plagas eis inferat: hoc autem esset blasphemiam in praesenti, ergo & in futuro.

RESPOND. Dicendum, q[uo]d sicut dictum est, ad rationem blasphemiae pertinet detestatio diuinae bonitatis. Illi autem qui sunt in inferno, retinebunt peruersam uoluntatem auersam a Dei iustitia in hoc, q[uo]d diligunt ea, pro quibus puniuntur, & uellent eis uti, si possent, & odiunt poenas, quae pro hominibus peccatis infligunt. Dolent tamen esse de peccatis, q[uo]d commiserunt, nisi quia ipsa odiunt, sed quae eis puniunt. Sic ergo talis detestatio diuinae iustitiae est in eis interior cordis blasphemiam. Et credibile est, quod post resurrectionem non erit in eis etiam uocalis blasphemiam, sicut in sanctis uocalis laus Dei.

AD PRIMUM ergo dicendum, q[uo]d homines deterrentur in praesenti a blasphemiam propter timorem poenarum, quas se putant euadere: sed damnati in inferno non sperant se posse euadere. Et ideo tanquam desperati feruntur ad o[mn]ia, ad quod eis peruersa uoluntas suggerit.

AD SECUNDUM dicendum, q[uo]d demereri, & demereri pertinent ad statum uiae, unde bona in uiuatoribus sunt meritoria, mala uero demeritoria. In beatis autem bona non sunt meritoria, sed pertinencia ad eorum beatitudinis praesidium. Et similiter mala in damnatis non sunt demeritoria, sed pertinent ad damnationis penam.

AD TERTIUM dicendum, q[uo]d quilibet in peccato mortali decedens, fert seculum uoluntate detestandi diuinam iustitiam quantum ad aliquod, & sicut hoc poterit inesse blasphemiam.

Secunda Secundae S. Thomae.

E 4 Super

Att. praec. & sta. huius q[uest]o.

D. 421.

D. 410.

D. 389.

D. 425. & 477. & 1016.

